

Den 6. januar 2004 sendte jeg en opfølgingsrapport vedrørende min inspektion den 25. november 2002 af Institutionen for frihedsberøvede asylansøgere i Sandholm. I rapporten anmodede jeg om oplysninger mv. om nærmere angivne forhold.

Jeg modtog herefter en udtalelse af 5. marts 2004 med bilag fra direktoratet, herunder udtalelser af 23. januar og 11. februar 2004 med bilag fra Københavns Fængsler.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Ad punkt 3.1. Bygning og gangarealer

Jeg noterede mig direktoratets forventning om at forholdene i institutionen blev forbedret i takt med færdiggørelsen af byggeriet, og at direktoratet håbede at dette vil medvirke til en reduktion af omfanget af hærværk i institutionen. Jeg bad om oplysning om hvorvidt forhåbningerne om reduktion af omfanget af hærværk havde holdt stik.

Københavns Fængsler har oplyst at der igennem hele 2003 er sket en mærkbar reduktion af hærværk i institutionen. Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 3.3.8. Biblioteket

På baggrund af det oplyste om at de frihedsberøvede har adgang til biblioteket, og da biblioteket alene bestod af hylder på den ene væg i et mindre depotrum, bad jeg institutionen om at overveje at flytte biblioteket til et mere egnet lokale. Jeg bad tillige

institutionen om at overveje at fastsætte tidspunkter for adgangen til biblioteket og at indføre oplysning herom i husordenen. Jeg bad om underretning om resultatet af disse overvejelser.

Københavns Fængsler har oplyst at institutionen har planer om at udvide biblioteket med det tilstødende lokale således at biblioteket bliver dobbelt så stort. Der vil i den forbindelse også kunne opstilles computere og gives mulighed for at læse på biblioteket. Det genbrugstøj der for tiden opbevares i depotrummet, flyttes til en anden lokalitet.

Det er for tiden institutionens forsorgspersonale der varetager biblioteksområdet. Aktuelt er der ikke planer om at indføre faste åbningstider for biblioteket.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste om planerne om at udvide biblioteket og beder om underretning når det er besluttet hvorvidt der vil ske en sådan udvidelse, herunder om der opstilles computere i rummet.

Jeg har endvidere noteret mig at der for tiden ikke er planer om at indføre faste åbningstider for biblioteket. Da der i husordenen oplyses om muligheden for ved henvendelse til forsorgspersonalet at låne bøger, og da de frihedsberøvede ifølge Københavns Fængslers tidligere udtalelse sædvanligvis har adgang til biblioteket hver dag, giver det mig ikke grundlag for at foretage mig mere vedrørende dette spørgsmål.

Ad punkt 3.3.10. Vaskefaciliteter

Jeg noterede mig Københavns Fængslers oplysning om at der var installeret vaske-maskine og tørretumbler med henblik på vask af de frihedsberøvedes private tøj, og at ordningen med at de frihedsberøvede kan indlevere tøj til vask, efter en tremåneders periode ville blive evalueret, samt at jeg vil blive orienteret om forløbet.

Københavns Fængsler har oplyst at institutionen i august måned 2003 havde en indkøringsperiode hvor kun de frihedsberøvede i bygning 17 deltog i den nye vasketøjsordning. Indkøringsperioden forløb tilfredsstillende, og i september måned 2003 blev vasketøjsordningen udvidet til at omfatte hele institutionen. Der blev foretaget en evaluering i midten af december måned 2003, og der er enighed om at ordningen er en succes. Ordningen er efterfølgende gjort permanent.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 4.1. Arbejde

Med hensyn til eventuel efterregulering af dusør til frihedsberøvede som indtil ikrafttrædelsen af en ny beskæftigelsesplan ikke havde haft mulighed for en indtjening svarende til normaldusøren, gik jeg ud fra at det var muligt at undersøge om der blandt de frihedsberøvede der aktuelt (januar 2004) befandt sig i institutionen, var personer som også havde ophold i institutionen før den nye beskæftigelsesplan trådte i kraft. Jeg gik endvidere ud fra at det var noteret hvad de enkelte indsatte havde fået udbetalt for udført arbejde, og at det på dette grundlag kunne opgøres hvad differencen mellem det udbetalte og dusøren udgjorde. Jeg bad om en udtalelse herom.

Københavns Fængsler har oplyst at der pr. 15. januar 2004 befandt sig seks frihedsberøvede asylansøgere i institutionen som var indsat inden den 1. juli 2003 hvor institutionens nye beskæftigelsesplan trådte i kraft. Københavns Fængsler har gennemgået de pågældendes lønsedler, og der er sket efterbetaling op til hvad der svarer til dagsdusør (timeløn uden tillæg) i perioden fra indsættelsen til den 1. juli 2003.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 4.4. Fællesskab

Jeg meddelte at jeg afventede orientering om direktoratets tilbagemelding til Institutionen for frihedsberøvede asylansøgere i Sandholm vedrørende institutionens fællesskabsregler. Jeg bad samtidig om kopi af institutionens endelige retningslinjer.

Københavns Fængsler har oplyst at der endnu ikke er fastsat særregler for institutionen. Der er nu udarbejdet regler for de øvrige dele af Københavns Fængsler, og man afventer direktoratets tilbagemelding herpå inden der udarbejdes regler for institutionen.

Direktoratet har oplyst at direktoratet forventer at give Københavns Fængsler en tilbagemelding vedrørende fællesskabsreglerne inden en måned fra tidspunktet for direktoratets udtalelse.

Jeg har noteret mig det oplyste, herunder at der ikke er udfærdiget og indsendt særlige regler om fællesskab for de frihedsberøvede i Institutionen for frihedsberøvede asylansøgere i Sandholm, men at det vil ske når Københavns Fængsler har modtaget en tilbagemelding fra direktoratet vedrørende fællesskabsreglerne for resten af Københavns Fængsler. Jeg går ud fra at disse regler vil blive sendt til direktoratet til godkendelse, jf. fællesskabsbekendtgørelsens § 18, stk. 1. Når Københavns Fængsler har fastsat fællesskabsregler for Institutionen for frihedsberøvede asylansøgere i Sandholm, og direktoratet har taget stilling hertil, anmoder jeg om underretning herom og om kopi af reglerne.

Ad punkt 4.5. Sammenfatning vedrørende arbejde, fritid, undervisning og fællesskab

Jeg noterede mig at der var indført en rotationsordning således at alle de frihedsberøvede får adgang til fritidsfaciliteterne i lige stor udstrækning. Jeg bad om kopi af denne plan.

Københavns Fængsler har i fængslets udtalelse citeret indholdet af denne rotationsordning, og direktoratet har henholdt sig til oplysningerne. Planen indeholder oplysning om hvilke dage og på hvilke tidspunkter af dagen de enkelte bygninger kan benytte de forskellige fritidsaktiviteter. Adgangen til aktiviteterne går på skift. Der er mulighed for kondi 10 timer om dagen alle ugens dage, og da der kan deltage 4-5 frihedsberøvede ad gangen, har i alt 40-50 frihedsberøvede mulighed for kondi hver dag. Det betyder at alle frihedsberøvede har mulighed for at deltage i kondi mindst tre gange om ugen. Da ikke alle de frihedsberøvede er interesserede i at benytte kondifaciliteterne, har alle der er interesserede, for tiden mulighed for at benytte faciliteterne hver dag. Bygning 17 har eget kondirum hvor der er fri adgang hver dag mellem kl. 9.00 og 21.00. Sportshallen er også åben hver dag i fem timer hvilket betyder at alle de frihedsberøvede har mulighed for at benytte sportshallen mindst 2-3 gange om ugen. I praksis fungerer ordningen sådan at man f.eks. om mandagen hvor afdeling 18 øst og vest har adgang til hallen, først spørger afdeling 18 øst om der er nogen interesserede, og hvis det ikke er tilfældet, eller der ikke er nok tilmeldte til at kapaciteten udnyttes fuldt ud, spørger man afdeling vest og supplerer med frihedsberøvede derfra. Er der fortsat ikke nok der har meldt sig, spørges bygning 16 osv. For tiden kommer alle frihedsberøvede der er interesseret heri, i hallen hver dag.

Jeg har noteret mig indholdet af denne rotationsordning som betyder at alle frihedsberøvede har mulighed for komme i kondirummet og i hallen mindst 2-3 gange om ugen og i praksis hver dag.

Jeg anmodede om oplysning om hvad der videre måtte være sket i anledning af Torturkomitéens anbefaling om adgangen til et opholdsrum for de frihedsberøvede i bygning 18 øst (hvilket ikke fremgik af svaret til Torturkomitéen).

Københavns Fængsler har oplyst at der har været indrettet opholdsrum for de frihedsberøvede i bygning 18 øst siden maj måned 2002. Direktoratet har henholdt sig hertil. (Min besigtigelse af fællesrum omfattede ikke afdeling 18 øst, jf. pkt. 3.3.3. i min rapport, men jeg lagde det oplyste i Torturkomitéens rapport om at der ikke var

fællesrum på denne afdeling, til grund, hvilket Københavns Fængsler ikke korrigerede i forbindelse med fremsendelsen af den foreløbige rapport).

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 5. Belægning mv.

Jeg udtalte at der af hensyn til kvinder som ikke er i familie med de mandlige frihedsberøvede på kvindeafdelingen, efter min opfattelse bør være separate bedefaciliteter således at kvinderne kan bade ugenert. Selv om en opdeling af de to toilet- og baderum til henholdsvis kvinder og mænd efter institutionens og fængslets opfattelse næppe vil blive respekteret, burde institutionen derfor efter min opfattelse foretage en opdeling der tilgodeser disse kvinder. En sådan opdeling kunne eventuelt ske på den måde at det ene toilet- og baderum ved skiltning forbeholdes kvinder, mens det på det andet ved skiltning angives at det kan benyttes af såvel kvinder som mænd.

Jeg bad institutionen og Københavns Fængsler om at overveje en sådan opdeling og meddele mig resultatet heraf.

Københavns Fængsler har oplyst at institutionen hurtigst muligt vil indføre den omtalte skiltning. Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste og går ud fra at den nævnte skiltning nu er indført.

Ad punkt 6. Lægebetjening mv.

Med hensyn til de frihedsberøvedes mulighed for at komme i kontakt med sygeplejersken bad jeg institutionen om at overveje enten at undlade muligheden for at skrive sig på en liste som hænger frit fremme på afdelingen, eller udtrykkeligt på denne liste at gøre opmærksom på at henvendelse kan ske anonymt i lukket kuvert til sygeplejersken. Jeg bad om underretning om resultatet af disse overvejelser.

Københavns Fængsler har oplyst at institutionen hurtigst muligt vil tilføje en tekst på tilmeldingssedlen (på hovedsprogene) der oplyser om at der tillige er mulighed for at henvende sig til sygeplejersken anonymt ved brug af lukket kuvert.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg bad om underretning om resultatet af de overvejelser med hensyn til bedre koordination af transportopgaverne (til Vestre Hospital) som regeringen i det endelige svar til Torturkomitéen havde oplyst fandt sted.

Københavns Fængsler har oplyst at der er foretaget en samlet vurdering af transportbehovet. Denne vurdering har resulteret i at der er samlet en række helsemæssige opgaver, såsom kørsel til psykiatrisk konsultation, røntgenundersøgelser, tandlægeundersøgelser, udtagelser af blodprøver mv., på Vestre Fængsel på bestemte ugedage. Vestre Fængsel har tillige overtaget en stor del af kørslen til disse undersøgelser. Dette gælder blandt andet kørslen til psykiatrisk konsultation som var genstand for Torturkomitéens særlige opmærksomhed. Ordningen er fuldt ud indført fra januar 2004. Disse ændringer har afstedkommet en bedre koordinering af kørselsopgaverne og har indtil videre fungeret tilfredsstillende.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg anmodede om oplysning om muligheden for at en vagtlæge der tilkaldes uden for de tidspunkter hvor der er læge eller sygeplejerske til stede i institutionen, kan få adgang til lægejournalerne.

Københavns Fængsler har oplyst at vagtlægerne hidtil ikke har haft mulighed for at gøre sig bekendt med indholdet af lægejournalerne. Om baggrunden herfor har Københavns Fængsler oplyst at det er vagtlægens opgave at vurdere akutte og mistænkt akutte sygdomsforhold med henblik på akut påkrævet behandling. Vagtlægens behov for udførlige oplysninger ud over dem patienten selv kan give, er begrænset når der skal tages stilling til en mistanke om akut sygdom. Såfremt der er tale om et kendt sygdomsforhold, vil fængselsfunktionærerne ofte være informeret og vil eventuelt kunne supplere patientens oplysninger.

Københavns Fængsler mener ikke at andre end sundhedspersonalet bør have adgang til lægejournalerne, det være sig papirbaserede eller elektroniske.

Imidlertid vil elektronisk patientjournal (EPJ) i nær fremtid blive taget i brug også i Institutionen for frihedsberøvede asylansøgere i Sandholm. Københavns Fængsler vil i den forbindelse sikre at en vagtlæge som måtte ønske det, kan kontakte sundhedspersonalet på Københavns Fængsler der er døgnbemandet, og her af en læge eller sygeplejerske blive orienteret om hvad der måtte være noteret i den elektroniske journal af oplysninger der er relevante for vagtlægens behandling, jf. patientretsstillingslovens § 24 (som omhandler muligheden for – med eller uden patientens samtykke – at videregive oplysninger om patientens helbredsmæssige forhold).

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 7.1. Forplejning

Jeg noterede mig at Københavns Fængsler forhandlede med Røde Kors om overtagelse af forplejningen af de frihedsberøvede, og at bl.a. det spørgsmål som jeg havde rejst vedrørende salat, ville indgå i kontraktforhandlingerne med Røde Kors. Jeg noterede mig desuden at direktoratet henholdt sig til fængslets udtalelse med den bemærkning at Københavns Fængsler var blevet bedt om at overveje hvorvidt kosten til

Sandholm i stedet kunne leveres fra et af kriminalforsorgens egne produktionskøkkener.

Jeg bad om oplysning om hvad der videre sker vedrørende overvejelserne om at få forplejningen leveret fra enten Røde Kors eller et af kriminalforsorgens produktionskøkkener.

Københavns Fængsler har oplyst at fængslet har deltaget i en arbejdsgruppe under ledelse af direktoratet som har undersøgt mulighederne for levering af mad fra produktionskøkkenet i Statsfængslet i Jyderup. Der foreligger en indstilling med udgiftsberegninger. Stillingtagen til denne indstilling afventer efter det for Københavns Fængsler oplyste udmøntningen af den nye politiske flerårsaftale for kriminalforsorgen, herunder stillingtagen til spørgsmålet om finansiering af den foreslåede ordning.

Direktoratet har henholdt sig hertil og har oplyst at direktoratet vil orientere mig når der er truffet afgørelse om levering af mad fra kriminalforsorgens produktionskøkkener.

Jeg har noteret mig det oplyste og afventer denne orientering.

Ad punkt 7.3. Køleskabe

Jeg bad institutionen om at oplyse om den (begrænsede) plads der er i køleskabene i institutionens køkkener, er tilstrækkelig til at alle de frihedsberøvede i princippet vil kunne få opbevaret kølevarer i begrænset omfang hvis de ønsker det. Hvis det ikke var tilfældet, bad jeg institutionen om at overveje at tilvejebringe bedre kølemuligheder for de frihedsberøvede og underrette mig om resultatet af disse overvejelser.

Jeg bad tillige institutionen om at oplyse om de frihedsberøvede gøres bekendt med muligheden for i begrænset omfang at få opbevaret drikkevarer på køl, og i givet fald hvordan de gøres bekendt hermed.

Københavns Fængsler har oplyst at det er besluttet at indkøbe et antal kølebokse således at alle frihedsberøvede asylansøgere kan få stillet en køleboks til rådighed under opholdet i institutionen. Københavns Fængsler anser hermed spørgsmålet vedrørende de frihedsberøvede asylansøgere mulighed for opbevaring af mad og drikkevarer på køl for løst på tilfredsstillende vis.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Med den bemærkning at jeg går ud fra at der samtidig af hygiejnemæssige grunde indføres en procedure der sikrer at køleelementerne vaskes grundigt når de afleveres af de frihedsberøvede (med henblik på udskiftning), har jeg noteret mig det oplyste.

Ad punkt 7.6. Avishold

Jeg noterede mig at direktoratet havde opfordret institutionen til at kontakte biblioteket i Allerød med henblik på at indgå en ordning hvorefter biblioteket leverer uge- eller månedgamle udenlandske aviser på andre sprog end engelsk og fransk, eventuelt suppleret med engelske og/eller franske aviser. Jeg bad om underretning om hvad der videre skete i sagen.

Københavns Fængsler har oplyst at institutionen i ca. et år har haft en aftale med den del af Sandholm som Røde Kors leder. Institutionen får fra Røde Kors overdraget ugegamle aviser. Institutionen har ligeledes en aftale med den frivillige café ”L’Oase” i Allerød hvorfra institutionen også får overdraget ugegamle aviser. De omtalte aviser er på flere sprog, f.eks. fransk, engelsk, farsi, urdu, russisk, serbisk mv. Københavns Fængsler har samtidig beklaget at disse ”avisaftaler” ikke er omtalt i fængslets tidligere udtalelse til mig.

Direktoratet har henholdt sig til det som fængslet har oplyst.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 7.12. Andet

Torturkomitéen anbefalede i sin rapport at de frihedsberøvede udlændinge garanteres ret til advokat allerede ved selve frihedsberøvelsen. Efter § 37, stk. 1, i udlændinge-loven skal udlændinge der er frihedsberøvet, efter lovens § 36 fremstilles for retten inden 3 døgn efter frihedsberøvelsens iværksættelse, medmindre vedkommende forinden er løsladt. Efter stk. 2 beskikker retten (ved fremstillingen) en advokat for udlændingen.

I svaret til Torturkomitéen vedrørende dette forhold anførte regeringen, som anført i min opfølgingsrapport af 6. januar 2004, følgende (R. 7, s. 10-11):

”...

There is no authority in the Danish Aliens Act to assign an attorney to act on behalf of the alien until the time when the alien is brought before the court, cf. Section 37 (2) of the Danish Aliens Act.

However, there is nothing in the legislation on aliens to prevent an alien, who is detained pursuant to Section 36 of the Danish Aliens Act, to retain the assistance of an attorney immediately after his detention has been enforced. It should be noted in this connection that an attorney, who is contacted by the alien himself – subject to the specific decision of the court and the alien’s own request to this effect – can be assigned as attorney to act on behalf of the alien when he is brought before the court.”

Jeg er bekendt med at Torturkomitéen med brev af 20. november 2003 har fremsendt bemærkninger til nogle af de svar som komitéen har modtaget, herunder det netop citerede svar. Justitsministeriet har den 23. januar 2004 videresendt komitéens bemærkninger til Folketingets Retsudvalg. I svaret til ovennævnte anfører Torturkomitéen:

”Paragraph 26

9. The CPT is grateful for the detailed information provided by the Danish authorities concerning the rights of immigration detainees in police custody. In particular, it understands that a detained foreigner may retain the services of a lawyer as from the outset of the custody. However, it is clear that, for both financial and linguistic reasons, not all immigration detainees will, in practice, be able to proceed in this way. Con-

sequently, current arrangements should be reviewed in order to ensure that all immigration detainees have an effective right of access to a lawyer as from the very outset of their custody, as recommended by the CPT.”

Jeg har anmodet Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration om oplysning om hvad dette svar fra Torturkomitéen giver ministeriet anledning til.

Ad punkt 9. Personaleforhold og ledelse

Jeg bad om underretning om resultatet af den evaluering af den ændrede styring af Institutionen for frihedsberøvede asylansøgere i Sandholm som direktoratet forudsatte ville finde sted inden selvstændiggørelsen af institutionen hvilket forventedes at ske i anden halvdel af 2004.

Direktoratet har oplyst at målet fortsat er at Institutionen for frihedsberøvede asylansøgere i Sandholm skal selvstændiggøres. Den planlagte evaluering af den ændrede styring forventes gennemført i efteråret 2004, og derefter vil der blive truffet beslutning om selvstændiggørelsen.

Jeg har noteret mig at evaluering forventes gennemført som planlagt i efteråret 2004, og jeg afventer således fortsat underretning om resultatet af denne evaluering.

Ad punkt 10.2.2. Retsgrundlag (magtanvendelse)

Jeg gik ud fra at de elektroniske blanketter der var anvendt ved de magtanvendelser som fandt sted efter 1. april 2002 (og som findes i Klientsystemet), er elektroniske blanketter til erstatning for blanketten DfK 123, men for en ordens skyld bad jeg direktoratet om at bekræfte dette.

Direktoratet har bekræftet dette (men har ved en fejl henvist til blanketten vedrørende håndjern – blanket DfK 118).

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 10.3.6.   Kompetence mv. (anbringelse i observationscelle)

Da Københavns Fængslers delegationsskrivelse af 29. november 2001 ikke indeholdt regler om underretning, og direktoratet havde tilkendegivet over for fængslet at de lokale regler bør indeholde regler om underretning, gik jeg ud fra at der ville blive fastsat regler herom. Jeg bad om underretning herom når det var sket, ved fremsendelse af kopi af reglerne.

Københavns Fængsler har henvist til og vedlagt kopi af afsnit 1 og 2 i en instruks om anvendelse af observationscelle som Københavns Fængsler har udfærdiget i januar 2004. (Instruksen indeholder i alt 12 afsnit, men jeg har alene modtaget afsnit 1 og 2). I afsnit 2 har Københavns Fængsler præciseret kompetenceforholdene og reglerne om underretning i institutionen ved observationscelleanbringelse, og der er et særligt afsnit om underretning vedrørende observationscelleanbringelse i Institutionen for frihedsberøvede asylansøgere i Sandholm. Det fremgår heraf at afdelingslederen, souschefen eller institutionens bagvagt (som har fået tillagt kompetencen til at træffe afgørelse) straks skal underrettes om anbringelsen. I tidsrummet mellem kl. 22.00 og 8.00 skal der dog kun ske underretning hvis der foreligger særlige omstændigheder ved anbringelsen. Hvis det ikke er tilfældet, skal der ske underretning straks efter kl. 8.00.

Direktoratet har udtalt at direktoratet ingen bemærkninger har til bestemmelserne.

Kompetencen til at træffe beslutning om anbringelse i observationscelle ligger hos institutionens leder eller den der bemyndiges hertil (§ 17, stk. 1, i den nugældende bekendtgørelse nr. 673 af 9. juli 2003). Som også nævnt i min endelige rapport er der ikke i reglerne om observationscelleanbringelse i bekendtgørelsen om udelukkelse fra fællesskab en bestemmelse svarende til sikringsmiddelbekendtgørelsens § 2, stk. 2, hvorefter bestemmelse om anvendelse af sikringsmidler (håndjern og sikringscelle mv.) kan træffes af den tilstedeværende funktionær som er ansvarlig for det pågæl-

dende tjenesteområde, hvis forholdene i det enkelte tilfælde ikke tillader at man afventer en afgørelse fra en efter stk. 1 kompetent person. Af bestemmelsens 2. pkt. fremgår det at der i sådanne tilfælde er pligt til underretning af en kompetent person så hurtigt som muligt. En tilsvarende regel gælder for anvendelse af magt, jf. magtanvendelsesbekendtgørelsens § 8, stk. 2.

Jeg anmoder direktoratet om at oplyse hvorfor der ikke i bekendtgørelsen om udelukkelse fra fællesskab er en bestemmelse svarende til sikringsmiddelbekendtgørelsens § 2, stk. 2, og magtanvendelsesbekendtgørelsens § 8, stk. 2.

Medmindre der sker en meget vid delegation af kompetence, som ikke kan antages at have været hensigten med kompetencereglen i bekendtgørelsen om udelukke fra fællesskab eller i øvrigt at være i overensstemmelse med de almindelige kriterier for delegation, jf. også (pkt. 6 og 7 i) direktoratets vejledning af 29. juni 2001 om adgangen til intern delegation i kriminalforsorgens institutioner, er det oplagt at der vil være (mange) situationer hvor det ikke er muligt at afvente en afgørelse fra en kompetent person. Jeg har derfor ingen bemærkninger til at der – i mangel af en bestemmelse i bekendtgørelsen om udelukkelse fra fællesskab svarende til sikringsmiddelbekendtgørelsens § 2, stk. 2, og magtanvendelsesbekendtgørelsens § 8, stk. 2 – indsættes en regel svarende hertil i de lokale regler. Det synes også at være forudsat ved den (elektroniske) blanket der anvendes i forbindelse med anbringelse i observationscelle, at bestemmelse om anbringelse i observationscelle kan træffes af en person der ikke har fået tillagt kompetencen hertil når en kompetent persons afgørelse ikke kan afventes, med efterfølgende pligt til at underrette en kompetent person, jf. rubrikkerne om underretning i denne blanket.

Efter sikringsmiddelbekendtgørelsens § 2, stk. 2, og magtanvendelsesbekendtgørelsens § 8, stk. 2, skal underretning ske ”så hurtigt som muligt”.

Efter de regler som Københavns Fængsler har fastsat, skal der i Institutionen for frihedsberøvede asylansøgere i Sandholm normalt ikke ske underretning om anbringel-

ser der finder sted mellem kl. 22.00 og 8.00, før straks efter kl. 8.00, jf. ovenfor. Direktoratet har ikke haft bemærkninger hertil.

Jeg beder om oplysning om baggrunden for denne (sær)regel for Institutionen for frihedsberøvede asylansøgere i Sandholm. Jeg beder endvidere om direktoratets bemærkninger hertil.

Ad punkt 10.4.5. Partshøring og begrundelse mv. (udelukkelse fra fællesskab)

Jeg tilkendegav at jeg afventede modtagelsen af institutionens reviderede retningslinjer for de frihedsberøvede (s. 5, ”Klager”) som ville blive revideret i lyset af lov nr. 382 af 6. juni 2002 hvorved der bl.a. skete en afskæring af retten til aktindsigt i sager om udelukkelse fra fællesskab.

Københavns Fængsler har vedlagt de reviderede retningslinjer (som er revideret den 4. februar 2004). Direktoratet har udtalt at direktoratet ingen bemærkninger har hertil.

Punktet om klager er nu formuleret sådan:

”Klager

Som hovedregel skal afgørelser, der ikke giver dig medhold begrundes dog med visse undtagelser. Du har ret til at få afgørelsen skriftligt. Du har med visse undtagelser ret til at få en kopi af det skriftlige materiale, der findes, og til at udtale dig om det, før afgørelsen træffes. ...”

Jeg har noteret mig at det nu fremgår at der gælder undtagelser i de frihedsberøvedes ret til at få en begrundelse (jf. forvaltningslovens § 24, stk. 3, 1. pkt.), ret til aktindsigt (jf. forvaltningslovens § 9, stk. 4) og ret til partshøring (jf. forvaltningslovens § 19, stk. 2, nr. 4, hvorefter der ikke skal ske partshøring hvis parten ikke har ret til partsaktindsigt i de pågældende oplysninger).

11. Opfølgning

Jeg afventer en udtalelse fra direktoratet vedrørende pkt. 10.3.6. og underretning vedrørende pkt. 3.3.8., 4.4., 7.1. og 9. Jeg har endvidere anmodet Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration om oplysninger, jf. pkt. 7.12.

12. Underretning

Denne rapport sendes til Institutionen for frihedsberøvede asylansøgere i Sandholm, Københavns Fængsler, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Folketingets Retsudvalg, de frihedsberøvede asylansøgere i Sandholm og Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration.

Lennart Frandsen
Inspektionschef